

nævner det imidlertid ved denne Lejlighed, for at det maa staa det høje Ting klart, at der her er en Forbindelse til Stede.

Med disse indledende Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie og Vedtagelse.

Goos: Dette store omfattende Forslag hører til dem, som imødeses med stor Længsel fra alle dem, det vedkommer. For Landstingets Vedkommende kan jeg sige, at det vistnok fra alle Sider vil faa en velvillig Modtagelse, for saa vidt som det gaar ud paa at forbedre de paagældende Tjenestemænds Stilling. Men jeg kan paa den anden Side ikke undlade at beklage, at det ligesom Forslaget om Lønninger for Folkeskolen kommer saa sent op til os, at der ikke let bliver Lejlighed til en indgaaende Behandling af Forslaget fra dette Tings Side, og det uagtet det er forelagt i meget betimelig Tid i det andet Ting. Den nærmere Overvejelse, for saa vidt som der overhovedet bliver Tid til en saadan, vil jo efter dette Tings tidligere Forudsætning finde Sted i det Udvalg, som blev nedsat ved den første Lønningslov, vi behandlede, nemlig om Lønninger ved den højere Almenskole, og dette Udvalg maa saa se, hvor langt det kan komme med en grundig Behandling af Lovforslaget, men stadig med det for Øje, at Lovforslaget bør blive til Lov i denne Samling. Dette bør ikke tabes af Syne, selv om ogsaa Til lægslovene, som den højtærede Minister udtalte, indeholde en delvis Kompensation for Statskassen. Nogen Beføjelse til at tage Sagen noget mere let fra dette Tings Side, ud over hvad Tidspunktet nødvendig medfører, ligger jo deri, at Forslaget er udarbejdet og stadig hviler paa Grundlag af et Forslag, som er udarbejdet af en særlig dertil nedsat Kommission, i hvilken virkelig sagkyndige have kunnet udtale sig og med Kyndighed gruppere de mange forskellige Arter af Tjenestemænd i de mange forskellige Lønningsklasser, som her er Tale om. Var derfor Forslaget kommet uforandret til os, saaledes som det blev forelagt af Regeringen, saa vilde jeg være meget mindre betænkelig ved at tage Lovforslaget uforandret, end jeg nu kan være det. Thi jeg kan ikke anerkende, at Nedsættelserne, navnlig de to Nedsættelser, der, som den højtærede Minister fremhævede, ere gjorte i det andet Ting, og den Besparelse for Statskassen, som derved fremkommer, ere rimelige. Navnlig den sidste

af dem, som indeholder den Regel, at Forhøjelserne i de første 4 Aar ikke maa gaa ud over en vis Procent, forekommer mig ret smaalig, og den kan ikke motiveres tilstrækkeligt ved det Hensyn, som den højtærede Minister gjorde gældende, Hensynet til de vanskelige økonomiske Forhold i Samfundet. Thi disse vanskelige Forhold kunne vedkomme Samfundets økonomiske Evne i det hele og altsaa ogsaa komme til at berøre Statskassen; men de lette jo ikke de paagældende Tjenestemænds Stilling. Have disse paa Grund af deres meget daarlige økonomiske Forhold tidligere været nødt til at optage Laan, blive disse Laan under de nuværende Forhold i Sandhed ikke billigere for dem. Derfor kunde de netop paa Grund af disse økonomiske Nedgangsforhold saa meget mere trænge til en Forbedring, som Statskassen og Staten til syvende og sidst dog maa indrømme dem og ogsaa efter disse 4 Aars Forløb vil indrømme dem.

I øvrigt skal jeg ikke komme nærmere ind paa Sagen, da jeg, som sagt, formoder, at der vil blive stillet Forslag om, at Forslaget efter tidligere Forudsætninger bliver henvist til Prøvelse i det Lønningsudvalg, vi have. Men jeg vil gribe Lejligheden til at gøre opmærksom paa, at naar vi eventuelt have vedtaget denne Lov og Loven for Folkeskolens Lærere og en Række andre Lønningslove, som dels ere vedtagne, dels ville komme til at foreligge, ere vi ikke dermed færdige. Der staar jo tilbage store Klasser af Embedsmænd, med Hensyn til hvilke der maa blive Spørgsmaal om Lønningsforbedringer, fordi de nuværende Lønninger ikke svare til de i høj Grad forandrede Livsforhold. Jeg skal her blot minde om — der er tidligere mindet derom — de Lønningslove, der staa i Forbindelse med de civile Etater. Der er alle Dommerstillingerne, og der er Universitetet. Der er blandt andet under Justitsministeriet foruden Dommerne tilige Distriktslægerne, som nu i en Aarrække have søgt om at faa raadet Bod paa de daarlige Lønningsforhold, et Spørgsmaal, som maaske vil komme frem i den ny Sundhedskommission — saaledes kaldes den vel —, som der nu er udkommet en Lov om, og som jo, hvis det ikke er sket i Forvejen, uden Tvivl ogsaa vil komme med en Indstilling derom. Jeg vil altsaa blot minde om, at vi ikke ere færdige med den Omformning af vort hele Lønssystem, som Forholdene kræve, og som vi maa foretage trods de økonomiske Nedgangstider.